

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Obrony Narodowej

KON – 410.003.05.2017
P/17/035

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednoczony
zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 6 marca 2018 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/035 – Realizacja prac rozwojowych na rzecz resortu obrony narodowej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Obrony Narodowej
Kontrolerzy	1. Beata Bogucka, doradca ekonomiczny, na podstawie legitymacji służbowej nr 17052 2. Jerzy Gasiński, doradca ekonomiczny, na podstawie legitymacji służbowej nr 15573 3. Mieczysław Ambrosewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KON 9/2017 z dnia 17 maja 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Wojskowy Instytut Techniki Panczernej i Samochodowej („WITPiS” lub „Instytut”), ul. Okuniewska 1, 05-070 Sulejówek
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr inż. Marek Szudrowicz, Dyrektor Wojskowego Instytutu Techniki Panczernej i Samochodowej
Okres objęty kontrolą	(dowód: akta kontroli str. 1-4) Kontrolą objęto okres 2013-2016 oraz działania wcześniejsze w zakresie zagadnień dotyczących przedmiotu kontroli.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Na podstawie kontroli 13 realizowanych zadań w ramach 4 projektów rozwojowych¹ na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa pt.: „Dywizjonowy moduł ogniowy 155 mm armatohaubic samobieżnych o kryptonimie Kryl” (KRYL), „Nowy Kołowy Transporter Opancerzony” (NKTO), „Wóz Wsparcia Bezpośredniego” (WWB), „Nowy Bojowy, Pływający Wóz Piechoty” (NPBWP), NIK negatywnie² ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji ww. projektów rozwojowych. W ocenie NIK, nie w pełni zostały osiągnięte zakładane rezultaty tych projektów.

Skontrolowane projekty są na początkowym etapie stanu zaawansowania, a w przypadku 3 projektów (KRYL, NKTO i WWB) ich realizacja aktualnie jest wstrzymana.

Kontrola wykazała nieprawidłowości dotyczące 2 zadań (na 12 wykonanych), podczas realizacji, których Instytut wydatkował środki finansowe otrzymane od liderów konsorcjów (pochodzące z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - NCBR) odpowiednio w kwotach: 38.000 zł i 103.563 zł, na opłacenie jednakowych wyników prac, co było działaniem niegospodarnym. Wydatkowanie przez Instytut ww.

¹ Przedsięwzięcie realizowane w ramach konkursu, o określonej wartości finansowej, prowadzone w ustalonych ramach czasowych, na podstawie umowy o wykonanie i finansowanie zadań nim objętych, zawieranej pomiędzy Liderem Konsorcjum/Wnioskodawcą a Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Przy realizacji projektów w konsorcjum naukowo-przemysłowym podstawową rolę pełni Lider Konsorcjum, który jest również współwykonawcą wspólnie z pozostałymi instytutami i przedsiębiorstwami. Sporządza także wniosek o finansowanie Projektu realizowanego na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa i podpisuje umowę o wykonanie i finansowanie Projektu z NCBR.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

środków w łącznej kwocie 141.563 zł (4,02% ogółu wydatkowanych przez Instytut środków) świadczy także o nieprzestrzeganiu zasady efektywności przy wykorzystaniu środków finansowych. Liderzy Konsorcjum dokonali autoryzacji rozliczenia także i tych kosztów ww. zadań.

Jednocześnie w umowie zlecenia zawartej w ramach projektu NKTO zostały powierzone zadania wynikające z obowiązków służbowych zastępcy dyrektora WITPiS, za które Instytut wypłacił dodatkowe wynagrodzenie w kwocie 38.400 zł.

Ponadto, w ocenie NIK, brakowało należytej staranności w dokumentowaniu wyników prac realizowanych zadań i udostępniania tych wyników odbiorcom zewnętrznym. Stwierdzono brak dokumentów potwierdzających wykonanie 3 zadań o wartości 202.000 zł, przez co Instytut nie dysponował końcowym rezultatem tych zadań, tj. wynikiem zleconych prac, na które poniesione zostały określone koszty. Nie zawsze zachowywano drogę służbową przy udostępnianiu rezultatów zadań odbiorcom, czym naruszono regulacje wewnętrzne, a 3 opracowania stanowiące wynik realizowanych zadań zostały przekazane (na zewnątrz) bez adnotacji/zatwierdzenia Dyrektora Instytutu. Poza tym zaniechano zabezpieczenia kopii (oryginału) papierowej dokumentacji przed utratą w przypadku 4 wyników prac (w tym ww. trzech zadań), które udostępniono odbiorcom. Nieprzechowywanie dokumentacji powoduje wątpliwości wobec identyczności wytworzonych dokumentów.

NIK zwraca także uwagę na brak przypisania odpowiedzialności i podziału prac dla poszczególnych pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych uczestniczących w realizacji projektów, co nie pozwoliło na jednoznaczne zweryfikowanie zakresu wykonanych przez nich prac. Zastrzeżenia te podzielił również w trakcie kontroli NIK Dyrektor Instytutu i wdrożył procedury regulujące obowiązki sprawozdawcze osób delegowanych do prac na rzecz projektów, które powinny wpłynąć na zminimalizowanie błędów w wypełnianiu kart pracy.

Zdaniem NIK, powodem powstania stwierdzonych nieprawidłowości był brak dostatecznego nadzoru nad prawidłowością przebiegu procesu wykonywania zadań oraz aktywnych działań kontrolnych, w tym również podmiotów uczestniczących w realizacji projektów (NCBR i liderzy).

Niemniej jednak NIK stwierdziła, że opracowane zakresy tematyczne do 4 wniosków o finansowanie wykonania projektów spełniały wymagania merytoryczne i formalne oraz były zgodne z Instrukcją wypełniania wniosku, chociaż wystąpiły uchybienia w zakresie prezentowanych informacjach dotyczących opisu zadań w ramach dwóch projektów (NKTO i WWB).

Niezależnie od powyższego Instytut na wykonanie zadań w ramach realizowanych projektów wykorzystywał środki finansowe w ramach ustalonych kwot i dotrzymał granicznych terminów ich realizacji. Adekwatnie do potrzeb wykonania projektów opracował podstawową dokumentację, przeprowadził badania modelowe oraz testy sprawdzające poziom osiągnięcia zakładanych parametrów. Sprawozdania końcowe z realizacji etapów projektów Instytut sporządzał na bieżąco i przekazywał je do wykorzystania zainteresowanym podmiotom.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Zarządzanie projektami z zakresu prac rozwojowych

Opis stanu faktycznego

1.1. Statut Wojskowego Instytutu Techniki Pancерnej i Samochodowej³ i regulamin organizacyjny wprowadzony z dniem 01.07.2017 r. decyzją Dyrektora Nr 24/2017 stanowią o zakresie działania⁴ i odpowiedzialności jednostki.

Działalność podstawowa dotyczy: badania i rozwoju pojazdów oraz ich wyposażenia; badania i rozwoju systemów i sprzętu zabezpieczenia technicznego; eksploatacji pojazdów oraz procesu szkolenia załóg i personelu technicznego; badania na rzecz bezpieczeństwa i ograniczenia negatywnego wpływu eksploatacji na ludzi i środowisko pojazdów oraz sprzętu zabezpieczającego ich eksploatację. Zadania w powyższym zakresie realizowane są przez komórki organizacyjne, tj. Pion Rozwoju, Pion Badań (w skład, którego wchodzi 3 laboratoria badawcze i Stacja Kontroli Pojazdów) oraz Jednostkę Certyfikującą Wyroby. Obsługę działalności podstawowej w zakresie finansowo-administracyjnym prowadzi m.in. Biuro Obsługi Projektów, Pion Finansowy i Pion Administracyjno-Organizacyjny.

W odniesieniu do realizacji projektów rozwojowych, zakres kompetencji Instytutu obejmował przede wszystkim prowadzenie badań powstających w ramach projektów pojazdów, nie obejmował natomiast realizacji zadań związanych z projektowaniem pojazdu, modelu, prototypu.

Organami Instytutu są Dyrektor, który nim kieruje, i Rada Naukowa, do zadań której należy m.in. opiniowanie kierunkowych planów tematycznych badań naukowych i prac rozwojowych oraz finansowych Instytutu. Nadzór nad Instytutem sprawuje Minister Obrony Narodowej.

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

1.2. Instytut przygotował i przekazał do liderów konsorcjów⁵ (jednostek sporządzających łączny wniosek) informacje dotyczące jego działalności w zakresie realizacji zadań, do włączenia do 4 wniosków⁶ o finansowanie badanych projektów rozwojowych. Wymagane elementy określone zostały we wniosku w części: B. Informacje o Wnioskodawcy; D. Opis zadań w projekcie, w których miał udział Instytut; G. Zasoby: najważniejsze osiągnięcia naukowe i zastosowania praktyczne z ostatnich 4 lat, powiązania projektu z innymi projektami, potencjał naukowo-badawczy; zasoby ludzkie zaangażowane w realizację projektu, w tym dorobek wykonawców, doświadczenia naukowe i wyróżnienia; H. Uzasadnienie kosztów realizacji poszczególnych etapów oraz wymagane doświadczenia. Instytut nie był zobowiązany do przygotowania zakresu opisującego sposób zarządzania, nadzoru i odbioru wyników prac, danych dotyczących kluczowych zagadnień, poziomów

³ Statut Wojskowego Instytutu Techniki Pancерnej i Samochodowej stanowi załącznik do zarządzenia Nr 20/MON Ministra Obrony Narodowej z 7.07.2017 r. w sprawie zatwierdzenia statutu instytutu badawczego pod nazwą „Wojskowy Instytut Techniki Pancерnej i Samochodowej” (Dz. Urz. MON poz. 152). Od 6.08.2015 r. do 10.07.2017 r. obowiązywało zarządzenie Nr 26/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie zatwierdzenia statutu instytutu badawczego pod nazwą „Wojskowy Instytut Techniki Pancерnej i Samochodowej” (Dz. Urz. MON poz. 238, ze zm.). Od 17.06.2011 r. do 6.08.2015 r. obowiązywało zarządzenie Nr 22/MON Ministra Obrony Narodowej z 19.05.2011 r. w sprawie zatwierdzenia statutu instytutu badawczego pod nazwą „Wojskowy Instytut Techniki Pancерnej i Samochodowej” (Dz. Urz. MON Nr 11, poz. 146).

⁴ Poprzednio obowiązywały: regulamin organizacyjny WITPiS wprowadzony decyzją Dyrektora Nr 21/2013 z 23.05.2013 r., regulamin organizacyjny WITPiS wprowadzony decyzją Dyrektora Nr 52/2015 z 17.12.2015 r., regulamin organizacyjny WITPiS wprowadzony decyzją Dyrektora Nr 40/2016 z dnia 29.09.2016 r.

⁵ Liderami Konsorcjów dla skontrolowanych projektów KRYL, NKTO, WWB i NPBWP odpowiednio byli: Huta Stalowa Wola S.A., Rosomak S.A. (dawniej Wojskowe Zakłady Mechaniczne S.A.), Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Urządzeń Mechanicznych w Gliwicach Sp. z o.o. oraz Huta Stalowa Wola S.A.

⁶ Założenia szczegółowe do badanych wniosków projektu NKTO, NPBWP i KRYL, z wyjątkiem projektu WWB, były zgodne z założeniami szczegółowymi wskazanymi do regulaminu konkursu przez NCBR, zgłoszonymi przez Podsekretarza Stanu ds. Modernizacji Uzbrojenia. Projekty wpisują się w priorytetowe obszary badawcze podane we wnioskach (KRYL - część B; WWB, NKTO i NPBWP - część D).

gotowości technologii⁷ dla zadań, parametrów, analiz ryzyka, analiz szybkości starzenia się technologii czy też informacji o braku pozytywnego rozwiązania, które uniemożliwią osiągnięcie zaplanowanych celów projektu lub dotyczące kluczowych technologii. W związku z powyższym Instytut nie przekazywał do liderów takich informacji. Ponadto w tych wnioskach zaprezentowano planowane koszty w podziale na: wynagrodzenia, aparaturę, usługi badawcze, koszty operacyjne (tzn. usługi zewnętrzne, delegacje, materiały) oraz koszty ogólne, co było zgodne z układem określonym w załączniku Nr 2 (pkt E, F, 1.A) oraz załączniku Nr 3 (pkt H.2, H.3) do Regulaminu Konkursu Nr 1/2011, 4/2013 i 5/2014. Kosztorys do projektów sporządzony został zgodnie ze wzorem formularza wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 57, 68-79, 411-413)

Z propozycjami ewentualnych uwag recenzentów do badanych 4 wniosków Instytut nie został zapoznany. Instytut nie przekazywał do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wyjaśnień i informacji w celu zweryfikowania oświadczeń, że zadania objęte wnioskiem nie są finansowane ze środków pochodzących z innych źródeł.

(dowód: akta kontroli str. 67, 78-80)

Na potrzeby sporządzenia wniosku Instytut nie ustalał z podmiotami wchodzącymi w skład Konsorcjum, w formie uchwały bądź innego dokumentu, danych dotyczących sposobu realizacji i zarządzania, nadzoru, kontroli oraz odbioru prac, a także zasad podziału pracy.

Instytut zgłosił do liderów konsorcjów - członków komitetu koordynującego oraz komitetu sterującego informację, że za odbiór poszczególnych zadań w Instytucie odpowiedzialny jest kierownik wydzielonego zadania - członek komitetu koordynującego, natomiast całość projektu nadzoruje kierownik projektu, który informuje o realizacji projektu komitet sterujący.

(dowód: akta kontroli str. 72)

Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Dyrektora Instytutu, struktura zarządzania projektem jest strukturą specjalnie zaprojektowaną do tego celu. W zależności od konkretnego projektu, struktury te mogą wyglądać odmiennie, przy czym we wszystkich zachowano następujące podejście do organizacji: kierownictwo programu - NCBR, które ogłosiło program i określiło regulamin i zasady odbioru wyznaczając granice dla pracy Komitetu Sterującego; zarządzanie strategiczne projektem - Komitet Sterujący odpowiedzialny za ogólne ukierunkowanie i planowanie. WITPiS zgłosił Dyrektora Instytutu do wszystkich projektów; zarządzanie operacyjne - kierownik projektu; dostarczanie produktów (wyników, dokumentacji itp.); zespoły specjalistyczne, tj. dla NKTO - komitet koordynujący, NPBWP - komitet techniczny, WWB i KRYL - zespoły merytoryczne. Do tych zespołów delegowano przedstawicieli Instytutu w umowach konsorcjum, a podczas realizacji projektów - specjalistów w zależności od problematyki. Byli oni zgłaszani również w formie telefonicznej, mailowej lub przez osobiste stawiennictwo na spotkania robocze.

(dowód: akta kontroli str. 75)

1.3. Zarządzanie⁸ badanymi projektami rozwojowymi podlegało Metodycy Zarządzania Projektami będącą implementacją metodyki PRINCE2®.

⁷ Poziomy Gotowości Technologii - załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 18 poz. 91). Regulaminy konkursu na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (pkt A.14) nie określały początkowego poziomu gotowości technologii.

⁸ System zarządzania, jakością Instytutu oparty jest o normę ISO 9001:2008 - ma na celu wspomaganie zarządzania bieżącą działalnością oraz stymulowanie długofalowego rozwoju z uwzględnieniem doskonalenia w zakresie opracowywania opinii,

Przedstawiciele Instytutu byli delegowani do komitetów sterujących wszystkich projektów oraz odpowiednio do komitetu technicznego w przypadku projektu NPBWP, komitetu merytorycznego dla projektów KRYL i WWB oraz komitetu koordynacyjnego dla projektu NKTO. Uczestniczyli oni regularnie w spotkaniach tych komitetów, zespołu nadzorującego z wykonawcą oraz w spotkaniach roboczych z konsorcjantami. Ponadto nie rzadziej niż raz w miesiącu w sprawach projektów odbywały się spotkania z przedstawicielami zespołu nadzorującego i NCBR, na których omawiano stan ich realizacji i określano dalsze postępowanie. Instytut współpracował z liderami konsorcjów i innymi członkami konsorcjów na etapie opracowania wniosków o finansowanie projektów oraz podczas zleconych do realizacji zadań w ramach projektów. Współpraca ta polegała na bieżącym przekazywaniu informacji, stanowisk zarówno w trakcie narad i spotkań powołanych komitetów. Przy projekcie NKTO przedstawiciel Instytutu wykonywał obowiązki związane z funkcją Kierownika Projektu.

(dowód: akta kontroli str. 58-67)

1.4. Liderzy konsorcjów monitorowali realizację zadań w zakresie projektów poprzez bieżącą współpracę oraz biorąc udział w spotkaniach służbowych. Podczas przygotowywania wniosków występowali o wypełnienie określonych sekcji wniosku danymi dotyczącymi Instytutu, jak i o przekazanie dokumentów związanych z wypełnieniem wniosku, tj. oświadczeń i pełnomocnictw - załączników do wniosków. Informacje te podlegały weryfikacji, a w przypadku uwag - były uzupełniane, np. projekt NPBWP. Instytut uzupełnił treść wniosku w części G (pismo HSW nr wchodzący 527 z 25.03.2014 r. i odpowiedź e-mail z dnia 9.04.2014r.). Organizowano spotkania komitetów sterujących i komitetów technicznych. Kontrolą liderów konsorcjów nie zostały objęte zadania/prace realizowane podczas badanych projektów w miejscu ich wykonywania. Nadzór nad realizacją projektów należał do zespołu nadzorującego⁹.

(dowód: akta kontroli str. 67)

1.5. Dyrektor Instytutu nadzór nad przebiegiem wykonania zadań ujętych w 4 projektach i ich finansowym rozliczeniem sprawował w sposób ciągły, w formie organizowania bieżących odpraw z kierownikami odpowiedzialnymi za ich merytoryczną realizację i spotkań z pracownikami. Przed rozpoczęciem realizacji zadań projektowych zidentyfikował ryzyko operacyjne i dokonał jego oceny. Koszty związane z realizacją projektów oraz wynik finansowy na działalności jednostki systematycznie podlegał przeglądowi. Z realizacji zadań w ramach badanych projektów zostały opracowane raporty, w których wskazano osiągnięty stan realizacji poszczególnych zadań, a następnie przekazano je do liderów konsorcjów.

(dowód: akta kontroli str. 58, 66-69)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Pracownicy Instytutu/żołnierze zawodowi uczestniczący w realizacji badanych 4 projektów nie mieli przypisanej odpowiedzialności oraz przydzielonych prac do

ekspertyz i metod badawczych, badań, prac rozwojowych i wdrożeniowych oraz szkolenia w obszarze pojazdów mechanicznych.

⁹ Zgodnie z zawartymi umowami z NCBR zespołem nadzorującym był zespół realizujący nadzór nad realizacją programów strategicznych, programów lub projektów powołany przez Dyrektora Centrum na podstawie w § 7.1. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państw. W Regulaminie konkursu w załączniku nr 2 określono „Sposób zarządzania projektem, w szczególności w zakresie organizacji, nadzoru i odbioru prac” podając, że do Dyrektora NCBR będzie należało finansowanie i nadzór nad wykonaniem projektu, a przez zespół nadzorujący powołany przez Dyrektora NCBR będzie nadzorowany odbiór prac w ramach poszczególnych etapów projektu.

wykonania w ramach zadań. Nie pozwoliło to na jednoznaczne zweryfikowanie, w jakim zakresie delegowany pracownik wykonał pracę. Podstawą wypłaty wynagrodzenia za pracę przy zadaniach projektowych w wysokości 1.163.218 zł ze środków pochodzących z dofinansowania NCBR była sporządzona przez pracowników karta pracy, a w niej wykazana liczba przepracowanych godzin pomnożona przez indywidualne stawki godzinowe pracowników/żołnierzy. Ponadto w powyższym zakresie nie zostały opracowane standardowe procedury wykonywania badań, przeprowadzenia procesu badawczego wraz z określeniem im stałych zadań odpowiadających wymaganiom dla danego stanowiska, które można by stosować do prac o charakterze powtarzającym się. Poza tym Regulamin wynagradzania pracowników Instytutu¹⁰ nie regulował sposobu wynagradzania pracowników oddelegowanych do realizacji projektów.

Dyrektor WITPiS w wyjaśnieniu podał, że niewskazanie w formie pisemnej poszczególnym pracownikom prac do wykonania (zakresu zadań) podczas realizacji zadań projektowych wynikało z przyjętej praktyki. Osoby realizujące te prace są specjalistami, inżynierami, technikami w danym obszarze, a ich kompetencje i umiejętności oraz możliwy zakres zadań do zrealizowania przez nich jest znany. Poinformował również, że zasadnym jest wprowadzenie wytycznych regulujących to zagadnienie.

W trakcie kontroli NIK zostały wypracowane decyzją Dyrektora Nr 43/2017 z 26.10.2017 r. rozwiązania służące wprowadzeniu obowiązków sprawozdawczych w zakresie miesięcznego rozliczenia pracownika Instytutu/żołnierza zawodowego realizującego zadania na rzecz projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 77-90)

NIK zwraca uwagę, że każdorazowe określenie obowiązków, w zakresie wykonywanych prac dla pracowników/żołnierzy na danym stanowisku, odpowiadających za realizowane zadania projektowe jest niezbędne do weryfikacji faktycznego ich wykonania i postępów. Uporządkowanie tego obszaru ułatwi identyfikację zagrożeń wynikających ze sposobu wykonywania pracy i monitoring powierzonych do wykonania zadań, co wpłynie zarówno na przejrzystość, efektywność i rozliczalność realizowanych projektów.

2. W rozliczeniu czasu pracy w karcie pracy Kierownik Projektu NKTO - Wicedyrektor WITPiS poddał przeliczeniu 43 dni lipca 2014 r. (w tym 38 przepracowanych i 5 dni urlopu), a w miesięcznych rozliczeniach wykazał o 18 dni roboczych więcej niż przypadało w roku kalendarzowym 2014 r. Dyrektor WITPiS wyjaśnił m.in., że realizacja prac w danym dniu nad jednym zagadnieniem nie wyklucza pracy wykonywanej jednocześnie nad innymi zagadnieniami.

(dowód: akta kontroli str. 91-93, 359-378, 419)

3. Dane zawarte w dwóch (z 4) wniosków o finansowanie wykonania projektu NKTO i projektu WWB stanowiących podstawę sporządzenia części wniosku dotyczącej opisu zadań w projekcie (załącznik D7) nie zawierały pełnej informacji w zakresie szczegółowego opisu czynności wykonywanych w ramach zadania, sposobu jego realizacji, w tym metodologii badawczej z uzasadnieniem jej adekwatności do założonego celu zadania i sposobu analizy wyników oraz mierzalnych efektów, czego wymagała instrukcja i wzór wypełniania wniosku. Brak tych informacji spowodował niezamieszczenie ich w umowach z NCBR dla ww. projektów. I tak, we wniosku o finansowanie wykonania projektu pt.:

¹⁰ Wprowadzony decyzją Dyrektora Nr 3/2012 z dnia 19.01.2012 r.

- „Nowy Kołowy Transporter Opancerzony” w przypadku opracowania Projektu Założeń Taktyczno-Technicznych (ZTT) (etap I, zadanie 1) wskazano m.in. na analizę ekspercką, jako metodę badawczą, natomiast nie uzasadniono jej adekwatności do założonego celu zadania, analizy wyników; w odniesieniu do zadania - Sprawdzenie podstawowych wymagań funkcjonalnych modelu (etap II, zadanie 8) brak było potwierdzenia przeprowadzenia weryfikacji przez Instytut kluczowych parametrów określonych w ZTT na podstawie specjalistycznych badań eksperymentalnych; przy zadaniu dotyczącym wykonania pełnego cyklu badań kwalifikacyjnych (etap V, zadanie 1) nie podano metodyki badawczej, która ma zostać wykorzystana do przeprowadzenia badania eksperymentalnego;
- „Wóz Wsparcia Bezpośredniego” w przypadku opracowania Projektu Założeń Taktyczno-Technicznych w zakresie konfiguracji podwozia i wieży oraz uzbrojenia (etap I, zadanie 2) brakowało opisu o zastosowanej metodologii badawczej wraz z uzasadnieniem jej adekwatności do założonego celu zadania i analizy wyników; odnośnie zadania polegającego na opracowaniu programu badań kwalifikacyjnych (etap IV, zadanie 1) brakowało kompletnego przedstawienia sposobu realizacji zadania, metodologii oraz analizy wyników.

Według wyjaśnień Dyrektora WITPiS opisy we wskazanych zadaniach były wystarczające na etapie wypełniania wniosku w celu określenia, jakie czynności i w jaki sposób Instytut będzie w ramach nich realizował. Natomiast nie zawsze zakres wykonywanych czynności w poszczególnych zadaniach, cel zadania, pozwala na podanie metodologii przeprowadzenia badań, a co za tym idzie określenia sposobu analizy ich wyników oraz mierzalnego efektu. W ww. projektach (I/2 WWB i I/2 NKTO) wskazano analizy eksperckie (doradcze) polegające na zbieraniu danych w zakresie opracowywanych przez Instytut zagadnień do Założeń Taktyczno-Technicznych, jako odpowiedni sposób bazujący na specjalistycznej wiedzy ekspertów, zaś układ i zawartość ZTT reguluje norma obronna. Program Badań Kwalifikacyjnych (IV/1 projekt WWB) opracowuje się łącznie z Metodką Badań Kwalifikacyjnych. Podlega on wymaganiom normy obronnej. Zadanie polegające na wykonaniu badań kwalifikacyjnych (V/1 projekt NKTO) zostanie wykonane na podstawie metodologii badawczej zawartej w Programie Badań Kwalifikacyjnych wraz z Metodkami Badań Kwalifikacyjnych, która zawierać będzie mierzalne kryteria oceny. Metodologia badawcza w tym zadaniu nie została opisana we wniosku, gdyż zostanie ona opracowana dopiero w ramach zadania IV/1. Podobnie sprawdzenie podstawowych wymagań funkcjonalnych modelu (II/8 projekt NKTO), jako element badań wstępnych (zakładowych) odbywać się będzie na podstawie opracowanego wspólnie z innymi konsorcjantami programu badań. Konsorcjanci mają zaplanowane opracowanie tego programu w ramach swoich zadań w etapie II.

(dowód: akta kontroli str. 78-80, 408-411)

NIK zwraca uwagę, że zakres wymaganych instrukcją wypełnienia wniosku danych dotyczących uzasadnienie wyboru analizy eksperckiej do założonego celu zadania, zastosowanej metodologii badawczej, powinien być ujęty we wniosku w sposób zgodny z tą instrukcją.

Ocena cząstkowa

Należycie opracowano 4 wnioski o finansowanie projektu w zakresie obejmującym dane z obszaru: informacje o wnioskodawcy, zasoby, uzasadnienie kosztów realizacji poszczególnych etapów oraz wymaganych doświadczeń. Natomiast w części dotyczącej opisu projektu NKTO i WWB stwierdzono kilka uchybień. W trakcie kontroli NIK uregulowano sposób delegowania pracownika Instytutu/żołnierza zawodowego do zadań w ramach projektów, przypisano im odpowiedzialność za wykonanie zadań, co ma wyeliminować nierzetelne rozliczanie czasu pracy. W ślad za tymi działaniami naprawczymi określono również zasady

sporządzania, dokumentowania zakresu merytorycznego wyników zadań i sposobu ich przechowywania. Współpracowano i wywiązywano się z obowiązków sprawozdawczych wobec liderów konsorcjów informując ich o osiągniętych wynikach realizowanych zadań w ramach projektów oraz regularnie uczestniczono w spotkaniach komitetów. Sprawowany nadzór był adekwatny do charakteru działalności obejmującej opracowanie podstawowej dokumentacji, wykonanie badań modelowych i prowadzenie testów sprawdzających poziom osiągnięcia zakładanych parametrów, jednak nie był on w pełni skuteczny. Wprawdzie została przeprowadzona analiza ryzyka, ale ustanowione mechanizmy kontrolne nie stanowiły wystarczającego przeciwdziałania ryzyku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie przebiegu realizacji badanych projektów.

Przebieg realizacji i stan zaawansowania projektów rozwojowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. Instytut spełnił warunki udziału określone w procedurze konkursowej¹¹ i wspólnie z konsorcjum¹² przystąpił do realizacji zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa określonych w 4 projektach rozwojowych na podstawie zawartych umów¹³ pomiędzy liderem a NCBR. W wyniku pozytywnie zaopiniowanych 4 wniosków o finansowanie wykonania projektów przyznano Instytutowi w umowach 5.104.385 zł środków publicznych na realizację 4 projektów i zobowiązano do zaangażowania własnych środków w wysokości 190.995 zł. Punktem wyjścia do określenia kosztów w całym okresie realizacji projektów była wartość kosztów w złożonych wnioskach przedstawiona w kosztorysach w podziale na poszczególne rodzaje kosztów. Na wykonanie zadań w ramach projektów Instytut wydatkował 3.522.458 zł otrzymanego dofinansowania ze środków finansowych¹⁴ (69,0%) i 190.995 zł wkładu własnego; razem (rozliczone) wydatki wyniosły 3.713.453 zł. Kwota ta została przeznaczona i wydatkowana na realizację zadań w badanych projektach w następującej wysokości: KRYL - 631.000 zł, NKTO - 652.373 zł, WWB - 218.937 zł, NPBWP - 2.211.142 zł, w tym wkład własny - 190.995 zł. Na bieżąco Instytut przekazywał do liderów konsorcjów raporty (5) z zakończenia etapu badań naukowych z realizacji projektów NKTO, WWB i NPBWP wraz z źródłowymi dokumentami dotyczącymi rozliczenia finansowego zadań, a odnośnie projektu KRYL noty księgowe (5) dotyczące rozliczenia zadań. Wykazane w ww. dokumentach rozliczeniowych wydatkowane środki na realizację tych projektów zostały zakwalifikowane przez liderów do kosztów projektów.

Według stanu na 31.10.2017 r. poziom niewykorzystanych środków finansowych (zaliczek) z lat ubiegłych (2014-2016) pozostałych z realizacji 4 projektów wyniósł 2.724.318 zł. Dla poszczególnych projektów niewydatkowane środki wynosiły dla: projektu KRYL - 425.892 zł pozostaje na wyodrębnionym rachunku bankowym od 2.02.2015 r.; projektu NKTO, od 5.06.2014 r. - 17.626 zł; projektu WWB od 16.03.2015 r. - 1.728.430 zł; projektu NPBWP - od 21.04.2016 r. - 552.370 zł. Środki

¹¹ Regulaminy konkursów na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

¹² Przy realizacji projektów w konsorcjum naukowo-przemysłowym podstawową rolę pełni lider, który zarazem jest, jak pozostałe instytuty i przedsiębiorstwa, współwykonawcą projektu. Do jego zadań należy również opracowanie wniosku o finansowanie projektu realizowanego na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz podpisanie umowy o wykonanie i finansowanie projektu.

¹³ Umowa Nr 0030/R/ID1/2011/01 z dnia 28.12.2011 r. o wykonanie i finansowanie projektu Nr O ROB 0030 01/ID 30/01 pt. „Dywizjonowy moduł ogniowy 155 mm armatohaubic samobieźnych”; umowa Nr DOBR-BIO4/021/13355/2013 z dnia 23.12.2013 r. o wykonanie i finansowanie projektu pt. „Nowy kolowy transporter opancerzony”; umowa Nr DOBR-BIO4/017/13411/2013 z dnia 23.12.2013 r. o wykonanie i finansowanie projektu pt. „Wóz wsparcia bezpośredniego (WWB) umowa Nr DOB-BIO/001/05/2014 z dnia 24.10.2014 r. o wykonanie i finansowanie projektu pn. „Nowy Bojowy, Pływający Wóz Piechoty”.

¹⁴ W ww. danych nie ujęto rozdysponowanej kwoty w wysokości 652.842 zł, na finansowanie projektu KRYL – 71.040 zł i projektu NPBWP – 581.802 zł, która będzie ujęta w raportach za rozliczenie kolejnych etapów/zadań.

te są zgromadzone na rachunku bieżącym Instytutu. Instytut przy udziale tych środków nie osiągał korzyści ekonomicznej na potrzeby własnej działalności oraz nie zarządzał nimi.

(dowód: akta kontroli str. 50, 177-180)

2.2. W ramach projektu KRYL zrealizowano 5 zadań (z 7), a mianowicie: w etapie I, zadanie I e - Opiniowanie założeń funkcjonalnych i taktyczno-technicznych podwozia (69.000 zł); w etapie II, zadanie II d - Współdział i weryfikacja rozwiązań konstrukcyjnych (38.000 zł); w etapie III, zadanie III c - Współdział i weryfikacja rozwiązań konstrukcyjnych. Opracowanie programu badań wstępnych podwozia (89.000 zł); w etapie IV, zadanie IV b - Badania wstępne prototypu podwozia¹⁵ (368.000 zł); w etapie VI, zadanie 1e - Opracowanie programu badań wstępnych i kwalifikacyjnych w zakresie kompletnej haubicy (67.000 zł); częściowo natomiast wykonano w etapie VII, zadanie VII.1b - Wykonanie badań wstępnych kompletnej haubicy w kwocie 71.040 zł, tj. 29% środków przewidzianych w aneksie nr 1 z 8.07.2014 r. do Umowy Konsorcjum Nr CPW/400/2011. Aby móc terminowo (tj. 15.11.2014 r.) rozpocząć ww. zadanie, to od października 2014 r. zaczęto prace przygotowawcze¹⁶, których układ określa Norma Obronna NO-06-A105 „Uzbrojenie i sprzęt wojskowy”. Jednak do czasu zakończenia kontroli NIK Instytut nie otrzymał obiektu badań, tj. kompletnej haubicy, co uniemożliwiło wykonanie tego zadania. NIK zauważa, że ponad 3-letnia przerwa w realizacji tego zadania może doprowadzić do zmian wymagań Założeń Taktyczno-Technicznych, co spowoduje potrzebę ponownego przeprowadzenia wykonanych już prac przygotowawczych, a zatem poniesienie dodatkowych wydatków.

(dowód: akta kontroli str. 84-88)

W przypadku dwóch zadań w ramach projektu KRYL Instytut nie posiadał wyniku końcowego tych zadań, tj. zadania II d – Weryfikacja rozwiązań konstrukcyjnych i zadania III c w części dotyczącej weryfikacji rozwiązań konstrukcyjnych, zaś wykonanie pozostałych dwóch zadań, tj.: zadania IV.b - Badania wstępne prototypu podwozia oraz zadania VI 1e - Opracowanie programu badań wstępnych i kwalifikacyjnych w zakresie kompletnej haubicy, Instytut udokumentował w formie opracowania trzech dokumentów, tj.: Program badań wstępnych podwozia, Sprawozdanie WITPiS nr 54/ZPG/2014, Program i metodyki badań wstępnych i kwalifikacyjnych w zakresie kompletnej haubicy. Dokumenty te Instytut przekazał Liderowi Konsorcjum, tj. HSW S.A., 12.10.2015 r.

Instytut nie otrzymał dokumentu potwierdzającego odbiór prac zrealizowanych w ramach ww. etapów. Aktualnie do realizacji w ramach projektu KRYL pozostała kontynuacja ww. zadania VII 1b - Wykonanie badań wstępnych kompletnej haubicy oraz z etapu VIII, zadanie VIII b - Wykonanie badań kwalifikacyjnych kompletnej haubicy. Aneksem do umowy z NCBR nastąpiła zmiana terminu zakończenia realizacji projektu KRYL z 27.12.2015 r. na 27.12.2017 r. Instytut otrzymał 3.10.2017 r. informację o propozycji zawarcia aneksu nr 6 do umowy z NCBR, którego zapisy wprowadziłyby przedłużenie do stycznia 2019 r. realizację prac, określenie definicji i składu dywizyjowego modułu ogniowego oraz sporządzenie

¹⁵ Przy wykonaniu ww. zadania IV b - Badania wstępne prototypu podwozia KRYL w okresie lipiec-październik 2014 r. udział brało 17 pracowników Instytutu. Ich wynagrodzenie (wyplacone ze środków finansowych pochodzących z dofinansowania NCBR) wyniosło 87.908 zł. Dodatkowo 25.08.2014 r. została zawarta umowa o dzieło nr 33/2014 z 6 pracownikami, w tym z 5 zaangażowanymi już w ww. zadanie: Badania wstępne prototypu podwozia – KRYL. Zadania powierzone w tej umowie dotyczyły sporządzenia analizy wyników badań wstępnych prototypu (...) i opracowania sprawozdania (...), które wynikały z techniki badania określonego w Normie Obronnej NO-06-A105 „Uzbrojenie i sprzęt wojskowy”. Protokołem odbioru potwierdzono, że zakres prac wynikający z ww. umowy został wykonany prawidłowo.

¹⁶ Polegały one na przygotowaniu aparatury pomiarowej, w tym zakupionej, sporządzeniu kompleksowej dokumentacji formalnej i technicznej do badań oraz przyszykowaniu stanowisk badawczych.

osobnych dokumentów odnośnie Opracowania Założeń do Projektowania (OZP) na samą haubicę, co według wnioskodawcy zmian do umowy ma przyspieszyć realizację projektu.

(dowód: akta kontroli str. 89-92)

Przy realizacji zadania IVb - Badania wstępne prototypu podwozia KRYL, została zawarta umowa o dzieło nr 33/2014 z 25.08.2014 r. pomiędzy Dyrektorem WITPiS a pracownikami Instytutu/żołnierzami zawodowymi na kwotę 35.000 zł, z której 25.642 zł sfinansowano ze środków pochodzących z NCBR. Pozostała kwota umowy w wysokości 9.158,48 zł, z uwagi na przekroczenie limitu przyznanych kosztów zadania, nie została ujęta do rozliczenia kosztów w raporcie z zakończenia etapu badań naukowych. Kwotę tę (9.158 zł) zaksięgowano odnosząc do kosztów kwalifikowanych zadań objętych w przyszłości rozliczeniem projektu. Dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. ponad trzy lata od zaistnienia ww. zdarzenia gospodarczego, Instytut podjął decyzję o ujęciu tej kwoty do tzw. kosztów niekwalifikowanych projektu KRYL, co będzie miało wpływ na zwiększenie wydatków bieżących Instytutu o 9.158 zł, a zatem na zaniżenie wyniku finansowego za 2017 r. Ponadto NIK zauważa, że niedookreślenie w zawartych umowach o dzieło (tj. umowa nr 33/2014 z 25.08.2014 r. i umowa nr 10/2014 z dnia 12.02.2014 r.), jakich dotyczyły te umowy projektów rozwojowych, utrudniał ich zidentyfikowanie, które jest konieczne do przypisania prac do danego etapu i zadania w celu rozliczenia kosztów projektu i czasu pracy.

(dowód: akta kontroli str. 88, 93, 170-171, 333, 381-407)

2.3. W ramach projektu NKTO zrealizowano i wydatkowano środki na 2 zadania (z 5), tj. w I etapie, zadanie 1 - Projekt Studium Wykonalności na pozyskanie NKTO i WZTT (365.000 zł) i zadanie 2 - Projekt ZTT (287.373 zł), a opracowane wyniki końcowe tych zadań zostały przedłożone do zatwierdzenia. Zadania te wykonano, opłacono i przedłożono do zatwierdzenia. Wykonanie ww. projektu NKTO Instytut rozpoczął od opracowania Projektu Studium Wykonalności i WZTT, a następnie Projektu ZTT. Ze względu na brak Projektu Konceptyjnego (PK) i Analizy Techniczno-Ekonomicznej (ATE) dla projektu, Instytut w katalogu zagadnień przewidzianych dla opracowania Projektu Studium Wykonalności ujął zagadnienia związane z opracowaniem ATE, tj. oszacowanie kosztów cyklu życia uzbrojenia i sprzętu wojskowego, oszacowanie relacji czas, koszt i efekt w procesie pozyskiwania uzbrojenia i sprzętu wojskowego.

Instytut wykonał 3 opracowania, tj. Projekt Studium Wykonalności na NKTO, Projekt Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych na NKTO i Projekt Założeń Taktyczno-Technicznych na NKTO (w wersji 8x8 oraz 6x6). Opracowania zostały przekazane 5.05.2014 r. do Szefa Inspektoratu Uzbrojenia¹⁷, a 6.05.2014 r. do NCBR, zaś nie przekazano ich do Lidera Konsorcjum, tj. Rosomak S.A. Powyższe w wyjaśnieniach tłumaczono, że Lider Konsorcjum otrzymał na początku kwietnia 2014 r. dokumenty robocze w wersji elektronicznej, do których przedstawił uwagi, a następnie 24.04.2014 r. na Komitecie Sterującym omawiano ich treść. Taki stopień informowania uznano za wystarczający. Dokumenty miały trafić do Lidera Konsorcjum po ich zatwierdzeniu przez Szefa Inspektoratu Uzbrojenia. Kontrola wykazała, że Zarząd Planowania Użycia Sił Zbrojnych i Szkolenia P-3/P-7 oraz Zarząd Planowania i Programowania Rozwoju Sił Zbrojnych P-5 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego odmówiły opiniowania projektu SW i WZTT uzasadniając, że NKTO nie występuje w Programie Operacyjnym oraz nie zidentyfikowano w Wymaganiach Operacyjnych potrzeby pozyskania NKTO. Mimo

¹⁷ Koordynator Projektu Nadzoru od 16.04.2014 r.

tego na spotkaniu przedstawicieli Konsorcjum 13.07.2017 r. zostały wytypowane krytyczne parametry pojazdu NKTO i związane z nimi krytyczne technologie.

Dotychczas nie nastąpił odbiór wyników prac etapu I (maj 2014 r.) i Instytut nie otrzymał decyzji o rozpoczęciu pozostałych 3 zadań w ramach projektu NKTO, tj. w etapie II, zadania 8 - Sprawdzenie podstawowych wymagań (etap badań zakładowych), w etapie IV, zadanie 1 - Opracowanie programu badań kwalifikacyjnych i w etapu V, zadanie 1 - Wykonanie pełnego cyklu badań kwalifikacyjnych. Pierwotny termin wprowadzenia na uzbrojenie NKTO określono na 22.12.2018 r., ale został on wydłużony w umowie z NCBR do 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 50,72, 170-171, 349-350)

2.4. Na podstawie załącznika nr 2 – Harmonogram wykonania projektu WWB do umowy z NCBR, Instytut zrealizował 2 zadania w etapie I, tj. zadanie 2 - Opracowanie WZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia (w tym opracowanie ZTT) - wykonywało go 14 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych za kwotę wynagrodzenia 149.000 zł i 4 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych w ramach umowy o dzieło Nr 10/2014 o wartości 35.000 zł oraz zadanie 6 - Integracja i uzgodnienie projektu ZTT, w którym brało udział 6 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych, w okresie sierpień-wrzesień 2014 r., a ich wynagrodzenie wyniosło 38.000 zł. Całkowity koszt realizacji zadań wyniósł 218.937 zł i był niższy o 46% niż koszt określony w Harmonogramie wykonania projektu określonym w umowie z NCBR. Na taką kwotę zostały przekazane w dniu 15.04.2014 r. Instytutowi zaliczki przez Lidera Konsorcjum - OBRUM Sp. z o.o. na realizację ww. zadań. Zmiany wysokości finansowania projektu WWB zostały wprowadzone bez zawarcia w tym zakresie aneksu do ww. umowy. W porównaniu do kwot określonych w ww. umowie, koszty zadania 2 zostały zmniejszone z 336.730 zł na 172.500 zł, a zadania 6, z 71.300 zł na 46.437 zł. Z realizacji ww. zadania 2 - Opracowanie WZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia (w tym opracowanie ZTT), Instytut sporządził dwa opracowania w dniu 4.04.2014 r. - wkład do Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych na Wóz Wsparcia Bezpośredniego o kryptonimie Gepard¹⁸ (13 stron) i w dniu 17.03.2015 r. - wkład do Założeń Taktyczno-Technicznych na Wóz Wsparcia Bezpośredniego (13 stron). Celem zadania 6 - Integracja i uzgodnienie projektu ZTT o wartości 46.437 zł, według opisu tego Projektu¹⁹, miało być zintegrowanie zapisów ZTT opracowanych przez OBRUM Sp. z o.o. i przez Instytut, w celu uzyskania optymalnego dokumentu będącego podstawą do rozpoczęcia prac zmierzających do wykonania WWB. Prace te trwały do 29.02.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 168-177, 198-200, 213 -240, 261)

Wyniki zadania 2 w części polegającej na opracowaniu WZTT dla projektu WWB (w przyjętym zakresie) zostały przedstawione Liderowi Konsorcjum - OBRUM Sp. z o.o. w dniu 4.04.2014 r., tj. w czasie przewidzianym w Harmonogramie wykonania projektu - według umowy z NCBR - do 22.10.2014 r. W odniesieniu do drugiej części zadania związanej z opracowaniem ZTT (w przyjętym zakresie) Instytut nie zachował terminu umownego (22.10.2014 r.) i wkład do dokumentu ZTT przedstawił 17.03.2015 r., tj. z opóźnieniem blisko 5 miesięcy w stosunku do terminu określonego w umowie z NCB. Realizacja zadania 6 - Integracja i uzgodnienie projektu ZTT przez członków Konsorcjum zakończyła się 29.02.2016 r. sporządzeniem przez Lidera Konsorcjum m.in. Opracowania Założeń Taktyczno-

¹⁸ Z dokumentem tym przedstawiciele Instytut zapoznali się 21.01.2014 r.

¹⁹ Załącznik nr 1 do umowy Nr DOBR-BIO4/017/13411/2013 o wykonanie i finansowanie projektu realizowanego na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa w ramach konkursu nr 4/2013 pt. „Wóz wsparcia bezpośredniego”.

Technicznych (3 wersji), zamiast w terminie do 22.10.2014 r., jak stanowiła umowa. Dyrektor WITPiS wyjaśnił, że w terminie wynikającym z umowy określonym na czerwiec 2014 r. (zakończenie I etapu) opracował WZTT i przesłał wyniki tych prac 4.04.2014 r. W tym samym czasie trwały prace nad opracowaniem ZTT, m.in. odbywały się spotkania robocze z przedstawicielami Konsorcjum, bowiem wykonanie ZTT determinowała realizacja zadania 6 - Integracja i uzgodnienie projektu ZTT. Dokument dotyczący wkładu do Założeń Taktyczno-Technicznych na WWB nie został przesłany do Lidera Konsorcjum w terminie wskazanym w umowie, a w dniu 17.03.2015 r., co wynikało z faktu, że termin zakończenia etapu I został przesunięty pismem Lidera Konsorcjum (OBRUM/RZ/418/2014) na 22.10.2014 r., a następnie Instytut otrzymał 21.10.2014 r. drugie pismo Lidera (OBRUM/RZ/517/2014) potwierdzające złożenie aneksu do NCBR, w którym zadanie dotyczące opracowania ZTT zostało przesunięte do II etapu z terminem realizacji od listopada 2014 r. do września 2015 r. Do 20.11.2017 r. ww. aneks nie został podpisany przez Dyrektora NCBR.

(dowód: akta kontroli str. 241-247, 343-350)

NIK nie kwestionuje faktu, że Instytut przy realizacji projektu WWB stosował się do jednoznacznych poleceń Lidera Konsorcjum powyżej opisanych, jednak projekt aneksu do umowy z NCBR (niepodpisany przez strony umowy) nie był dla Instytutu dokumentem wiążącym, zatem wyniki prac polegające na opracowaniu projektu ZTT należało przedłożyć w terminie określonym w umowie z NCBR.

Ponadto kontrola wykazała, że w wyniku ustaleń zawartych na spotkaniu Komitetu Sterującego (27.08.2014 r.) Instytut opracował i przekazał Liderowi 15.09.2014 r. wkład do dokumentu pt. „Studium Wykonalności” (5 stron), pomimo braku takiego obowiązku w umowie z NCBR. W wyjaśnieniu podano, że nie wydzielono osobnych kosztów na prace w tym zakresie w ramach projektu WWB.

(dowód: akta kontroli str. 202, 242-246)

Komitet Sterujący 14.10.2014 r. podjął decyzję o zakończeniu etapu I i przejściu do etapu II. Nie nastąpił natomiast odbiór wyników etapu I projektu WWB. W związku ze zmianą w 2017 r. Wymagań Operacyjnych (WO) na WWB opracowany projekt WZTT i projekt Studium Wykonalności zostały dostosowane do nowych wymagań zawartych w WO. Szef Inspektoratu Uzbrojenia 17.10.2017 r. wniósł uwagi do całości opracowanego Studium Wykonalności oraz całości Projektu WZTT w celu aktualizacji tych dokumentów i przyjęcia ich przez Zespół Nadzorujący. Zmiana przedmiotowych Wymagań Operacyjnych na WWB związana jest z korektą Projektu Konceptyjnego, Projektu ZTT i Analizy Techniczno-Ekonomicznej, tj. dokumentów wytworzonych w etapie I projektu.

Z Harmonogramu wykonania projektu WWB wynika, że do realizacji przy współudziale innych wykonawców pozostało: w etapie II, zadanie 9 - Sprawdzenie podstawowych wymagań funkcjonalnych, w etapie IV, zadanie 1 - Opracowanie programu badań kwalifikacyjnych i w etap V, zadanie 1 - Wykonanie badań kwalifikacyjnych. Aktualnie nie trwają prace przy tym projekcie. Określony w umowie z NCBR termin zakończenia realizacji projektu WWB przypada na 22.12.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 156, 348)

W trakcie kontroli ustalono niezgodność pomiędzy załącznikiem nr 1 do umowy - Opis Projektu na WWB, który zlecał do wykonania zadanie 2 - Opracowanie ZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia (w brzmieniu zgodnym z wnioskiem), a załącznikiem nr 2 - Harmonogram wykonania zadania, który wyznaczał opracowanie WZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz

uzbrojenia, w tym opracowanie ZTT. Instytut wykonał zadanie - Opracowanie WZTT, w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia, w tym opracowanie ZTT, określone w ww. załączniku nr 2 do umowy, podczas gdy w opisie projektu w merytorycznym uzasadnieniu realizacji zadania odniósł się do zadania określonego w załączniku nr 1 do umowy - Opracowanie ZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia. Dyrektor WITPiS wyjaśnił, że Instytut zobligowany jest, jako członek Konsorcjum, do wykonania umowy z NCBR zgodnie z zawartymi w niej zapisami, m.in. ww. załączników. Odnośnie wskazanego zadania, załącznik nr 2 dotyczący opracowania WZTT w zakresie konfiguracji podwozia, wieży oraz uzbrojenia (w tym opracowanie ZTT) jest pod względem merytorycznym zagadnieniem szerszym, niż tylko opracowanie ZTT (załącznik nr 1), bo zawiera wykonanie zarówno WZTT i ZTT. Należy tu jednak zauważyć, że zgodnie z decyzją 72/MON²⁰ opracowanie ZTT powinno być poprzedzone opracowaniem WZTT.

(dowód: akta kontroli str. 107-123, 167-171, 348)

2.5. W ramach projektu NPBWP Instytut w etapie I wykonał zadanie 1 – Opracowanie Studium Wykonalności w zakresie ochrony balistycznej za kwotę 63.595 zł (z tego: dofinansowanie - 59.964 zł, wkład własny - 3.631 zł). Do zakresu prac Instytutu należało sporządzenie określonej części merytorycznej do włączenia do ww. opracowania. 15.12.2014 r. Instytut przekazał Liderowi Konsorcjum - HSW S.A. zatwierdzone przez Dyrektora WITPiS Studium Wykonalności projektu dotyczącego NPBWP w zakresie ochrony balistycznej (11 stron) oraz zadanie 2 polegające na opracowaniu WZTT za kwotę 77.682 zł (z tego: dofinansowanie - 73.248 zł, wkład własny - 4.434 zł). Projekt wkładu Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych (stron 14) Instytut przekazał Liderowi Konsorcjum w dniu 18.11.2014 r.

W związku z zatwierdzeniem Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych oraz Studium Wykonalności na projekt NPBWP w etapie I, nastąpiło wznowienie finansowania projektu w etapie II, o czym Instytut został poinformowany²¹ 28.10.2016 r. przez NCBR.

(dowód: akta kontroli str. 297-328)

W ramach etapu II Instytut brał udział w realizacji zadania 3 - Opracowanie Projektu Założeń Taktyczno-Technicznych (ZTT) i zadania 4 - Opracowanie Analizy Techniczno-Ekonomicznej, aczkolwiek nie posiadał dokumentu potwierdzającego zrealizowanie prac polegających na udzielaniu konsultacji w ramach ww. zadania 4. O przejściu Instytutu do realizacji zadań określonych dla etapu III informowało pismo²² NCBR z 11.10.2016 r. (adresowane do Lidera Konsorcjum), pomimo braku odbioru prac/zadań z etapu II.

W ramach etapu III, Instytut rozpoczął realizację zadania 6 - Wykonanie dokumentacji konstrukcyjnej modelu podwozia (DKM), które sfinansował środkami własnymi w kwocie 172.841 zł oraz zadanie 7 - Wykonanie modelu kadłuba podwozia i sprawdzenie funkcjonalne w zakresie jego odporności przeciwmìnowej i pływalności o koszcie 2.302.128 zł, w tym zakup aparatury stanowił kwotę 1.923.355 zł. W ramach tego zadania Instytut (w przyjętym zakresie) aktualnie opracowuje program i metodykę badań modelu NPBWP. Instytut zrealizował

²⁰ Decyzja Nr 72/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie pozyskania sprzętu wojskowego i usług dla Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. poz. 78 ze zm.) oraz Decyzja Nr 141/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie systemu pozyskiwania, eksploatacji i wycofywania sprzętu wojskowego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. MON poz. 149).

²¹ SSPM.5111.257.2014.AG449AG4 WY/21218/10/2016.

²² DOBR.5111.257.2012.AG:48.AG4 WY/19814/10/2016.

natomiast zakup czterech sztuk aparatury²³ przed zatwierdzeniem dokumentów dotyczących Opracowania Założeń do Projektowania (OZP) etapu II, na co zgodę wydało NCBR²⁴. Aparatura jak dotąd nie była używana w cyklu realizacji zadania, bowiem nie było decyzji o kontynuacji projektu. Odnosnie 3 składników (z 4 zakupionych) o wartości 1.446.030 zł, jeszcze przed rozpoczęciem ich użytkowania, upłynął 12-miesięczny okres objęty ochroną gwarancyjną. Dyrektor WITPiS wyjaśnił, że dokonanie zakupu aparatury w projekcie NPBWP przed wykonaniem badań wstępnych-zakładowych wynikało z potrzeby przeprowadzenia procedury przetargowej na zakup aparatury, przeszkolenia w zakresie jej użytkowania oraz przygotowania do badań. Podał również, że kierował się harmonogramem projektu i nie przewidział przerwy w jego realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 262-265, 330-339, 413-414)

Po spotkaniu i akceptacji Komitetu Sterującego 11.09.2017 r. Instytut wystąpił do Lidera Konsorcjum z wnioskiem o przesunięcie terminu realizacji w etapie III, ww. zadania 7 - Wykonanie modelu kadłuba podwozia i sprawdzenie funkcjonalne w zakresie jego odporności przeciwwinowej i pływalności, o 4 miesiące, tj. do 23.03.2018 r., co spowodowane było brakiem w Instytucie obiektu badań.

Z udziałem Instytutu w tym projekcie do wykonania pozostało zakończenie ww. zadania 7, w etapie III oraz realizacja czterech zadań, tj. w etapie V, zadanie 11 - Opracowanie programu i metodyk Badań Wstępnych i zadanie 12 - Wykonanie badań i wprowadzenie zaleceń po badaniach, w etapie VI, zadanie 13 - Opracowanie i uzgodnienie projektu Programu Badań Kwalifikacyjnych (BK) i w etapie VII, zadanie 14 - Wykonanie Badań Kwalifikacyjnych (BK). Po przedłużeniu o 8 miesięcy terminu zakończenia realizacji projektu NPBWP, termin ten obecnie przypada na 23.06.2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 117-119, 154, 347)

Zdaniem Dyrektora WITPiS w celu usprawnienia procesu pozyskiwania sprzętu wojskowego (np. nowych pojazdów) w trybie realizacji prac rozwojowych zasadnym byłoby pozyskiwać go w dwóch oddzielnych projektach. Pierwszy trwałby do osiągnięcia VI poziomu gotowości technologii, tj. do powstania demonstracji prototypu lub modelu systemu technologii w warunkach podobnych do rzeczywistych. Uruchomienie natomiast drugiego projektu związanego z realizacją prac od poziomu VI do IX gotowości technologii, uzależnione byłoby od zweryfikowania opracowanych wcześniej technologii i po ocenie ich przydatności dla potrzeb wojska, a następnie przyjęcia do wdrożenia. W efekcie umożliwiłoby to przeprowadzenie na wcześniejszym etapie wiarygodnej analizy celowości kontynuacji bądź przerwania realizacji projektu rozwojowego.

(dowód: akta kontroli str. 345)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ramach projektu KRYL realizacja prac w ramach zadania 1e - Opiniowanie założeń funkcjonalnych i taktyczno-technicznych podwozia w etapie I (koszt zadania 69.000 zł) dotyczyła opracowania uwag do ww. założeń. Opracowane uwagi, będące rezultatem ww. zadania 1e, zostały przedstawione przez przedstawiciela Instytutu na dwóch spotkaniach członków Konsorcjum. Stwierdzono, że wynik zadania w postaci ww. uwag opracowany przez 8 pracowników Instytutu/żołnierzy

²³ W II półroczu 2016 r. zakupiono 3 składniki, tj.: 11.10.2016 r. - zasilacz arbitralny - 489.069 zł; 27.10.2016 r. - kamerę termowizyjną - 487.818 zł; 18.11.2016 r. - system do pomiaru ruchu - 469.142 zł; 30.03.2017 r. - wzbudnik udarów - 477.324 zł (koszt nierozliczony).

²⁴ Pismo nr DR/48/2016 HSW S.A. do Instytutu z 8.01.2016 r.

zawodowych, w tym kierownictwo Instytutu, został przedstawiony zarazem jako wykonanie kolejnego zadania, tj. II.d – Współdziałanie i weryfikacja rozwiązań konstrukcyjnych (koszt zadania 38.000 zł) z etapu II - Opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej na prototyp lekkiego podwozia zadanie. Zatem za tę samą pracę Instytut otrzymał dwukrotnie środki: raz 69.000 zł, a następnie 38.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 151, 157-160)

2. Dla dwóch zadań realizowanych w ramach projektu NPBWP, tj. w etapie I, dla zadania 2 - Opracowanie Wstępnych Założeń Taktyczno-Technicznych (całkowity koszt zadania 77.682 zł) i w etapie II, dla zadania 3 - Opracowanie Projektu Założeń Taktyczno-Technicznych (ZTT) o całkowitym koszcie zadania 103.563 zł Instytut opracował dwa o identycznej treści dokumenty, nadając im tytuły odpowiednie do treści nazw powyższych zadań, tj. pracę wykonaną w poprzednim zadaniu przedstawił jako wykonanie następnego zadania, zmieniając jej tytuł. W efekcie za jeden dokument zapłacono dwukrotnie: 77.682 zł i 103.563 zł. Realizację ww. zadania 2 rozpoczęto 24.10.2014 r., a zakończono 18.11.2014 r., zaś ww. zadania 3 odpowiednio: 24.02.2015 r. i 2.06.2015 r. Opracowany dokument zawierał kilka parametrów taktyczno-technicznych wymaganych dla tego typu pojazdu i został przekazany przez Kierownika Zakładów Pojazdów Gąsienicowych WITPiS (dwukrotnie) Liderowi Konsorcjum celem odbioru prac. Przekazanie to nastąpiło z pominięciem adnotacji o akceptacji/zatwierdzeniu tych dokumentów przez kierownika jednostki, tj. Dyrektora WITPiS; odnośnie ww. zadania 2 przekazanie nastąpiło 18.11.2014 r. (mail), a odnośnie ww. zadania 3, Instytut nie posiadał potwierdzenia przekazania tego dokumentu. Postępowanie powyższe było niezgodne z postanowieniami § 24 „Regulaminu organizacyjnego WITPiS” funkcjonującego²⁵ w czasie wykonywania ww. zadań. Realizacja ww. zadań 2 i 3 zgodnie z terminami umownymi trwała odpowiednio: 91 i 88 dni. Z wydatkowanych środków na zadanie 2 w kwocie 77.682 zł wypłacono wynagrodzenie 67.550 zł dla 16 pracowników, a na zadanie 3 z kwoty wydatkowanej na to zadanie, tj. 103.563 zł, wypłacono wynagrodzenie 88.130 zł dla 23 pracowników. Opracowane dokumenty, tj. projekt WZTT i projekt ZTT, miały po 14 stron, co oznacza, że za każdą stronę (włącznie ze stroną tytułową i spisem treści) dokumentu zapłacono odpowiednio: 4.825 zł (67.550/14) i 6.295 zł (88.130/14). Z wyjaśnień Dyrektora WITPiS wynikało, że brak jest dokumentacji dotyczącej realizacji wykonanych prac poszczególnych pracowników w ramach projektu ZTT. W celu uporządkowania zasad powierzania i rozliczania zadań w ramach projektu została wydana decyzja Dyrektora Nr 43/2017 z 26.10.2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 93,159-160, 213-239, 329-334, 346)

3. W przypadku 3 zadań (z 12 zakończonych) o łącznym koszcie całkowitym 202.000 zł Instytut nie posiadał dokumentów potwierdzających wykonanie tych zadań przez pracowników. Nie dysponował także rezultatem tych zadań. Brak opracowanej dokumentacji ww. zadań nie pozwoliło kontrolerom NIK na jednoznaczną weryfikację faktu ich wykonania. Dotyczyło to:

- dwóch zadań określonych w projekcie KRYL, tj. zadania II.d - Weryfikacja rozwiązań konstrukcyjnych (koszt zadania 38.000 zł), w które zaangażowano 8 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych, zadania IIIc w części dotyczącej weryfikacji rozwiązań konstrukcyjnych (łączny koszt zadania 89.000 zł) realizowanego przez 9 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych, w tym kierownictwo Instytutu, oraz zaprezentowania na spotkaniach członków konsorcjum wyników realizacji zadania 1e;

²⁵ Regulamin organizacyjny WITPiS wprowadzony decyzją Dyrektora Nr 21/2013 z 23.05.2013 r.

- jednego zadania dla projektu NPBWP, tj. zadania 4 - Opracowanie Analizy Techniczno-Ekonomicznej (ATE) o koszcie 73.134 zł (z tego: 68.958 zł dofinansowanie, 4.176 zł - wkład własny), a udział Instytutu polegał na konsultacjach w trybie roboczym. Zgodnie z opisem zadań do projektu „Nowy bojowy pływający wóz piechoty” pod nazwą „Opracowanie analizy techniczno-ekonomicznej”, do zakresu obowiązków WITPiS należał udział w tym zadaniu na zasadach konsultacji w trybie roboczym. W wyjaśnieniu podano, że konsultacje te przekazywane były Liderowi Konsorcjum. Z rozliczenia płacowego wynikało, że w tym zadaniu udział brało 15 pracowników (przez 1.541 roboczogodzin), którzy otrzymali łączne wynagrodzenie w kwocie 62.020 zł. Instytut nie posiadał dokumentów potwierdzających udzielanie konsultacji.

(dowód: akta kontroli str. 159-162, 329 -332, 351)

W toku kontroli NIK, Dyrektor WITPiS podjął działania, które ograniczyły ryzyko swobodnego przekazywania dokumentów, w tym wyników realizowanych zadań oraz zarządził ich archiwizację, jak również uaktywnił nadzór nad przebiegiem wykonania zadań. Oświadczył również, że kadra Instytutu realizująca zadania w ramach prac rozwojowych, będzie dokumentowała swój udział w spotkaniach, konsultacjach oraz przy weryfikacji danych.

(dowód: akta kontroli str. 93, 159-160, 332)

4. Kontrola wykazała, że Dyrektor Instytutu zawarł umowę zlecenia nr 07/2014 z 17.01.2014 r. o wartości 38.400 zł z Zastępcą Dyrektora WITPiS na zadania należące do jego obowiązków służbowych. Zleceniobiorca zobowiązany był do kierowanie projektem rozwojowym pn. „Nowy Kołowy Transporter Opancerzony” i pracami badawczymi realizowanymi przez Konsorcjum. Według wyjaśnień Dyrektora WITPiS obowiązki kierownika projektu rozwojowego polegające na kierowaniu pracami zespołów zadaniowych innych podmiotów wykracza poza obowiązki Zastępcy Dyrektora WITPiS. Wykonanie powierzonych prac mogło odbywać się po godzinach, także w dni wolne od pracy i poza terenem Instytutu.

NIK nie podziela ww. stanowiska Dyrektora WITPiS, bowiem zakres obowiązków służbowych stanowi, że do zadań Zastępcy Dyrektora WITPiS należy, m.in. kierowanie projektem rozwojowym i prowadzenie prac badawczych niezależnie od liczby podmiotów w nim zaangażowanych. Ponadto umowy powinny być zawierane z uwzględnieniem zasady oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi.

(dowód: akta kontroli str. 170-171, 359 -380)

5. Liderom konsorcjów Przekazano trzy opracowania stanowiące wynik realizowanych zadań bez zachowania drogi służbowej, tj. z pominięciem adnotacji o akceptacji/zatwierdzeniu ich przez kierownika jednostki. Takie postępowanie było niezgodne z § 24 Regulaminu organizacyjnego WITPiS (obowiązującego podczas realizacji tych zadań), który stanowił m.in., że prawo do podpisywania pism wychodzących z Instytutu przysługuje Dyrektorowi Instytutu²⁶. Stwierdzono, że Kierownik Zakładów Pojazdów Gąsienicowych WITPiS, liderom konsorcjów (OBRUM Sp. z o.o. i HSW S.A.) przekazał trzy dokumenty dotyczące wyników prac bez zachowania drogi służbowej, tj. odpowiednio: opracowanie projektu WZTT na WWB i opracowanie projektu ZTT na WWB oraz opracowanie projektu WZTT na NPBWP. Za nieprawidłowe należy również uznać, że w dokumentacji Instytutu nie zachowały się kopie (oryginałów) dokumentów potwierdzających wykonanie zadania pt. „Program Badań wstępnych podwozia zabudowy 155 mm armato-haubicy

²⁶ Na podstawie Regulaminu organizacyjnego WITPiS.

z niezbędnym wyposażeniem", który został przekazany Liderowi Konsorcjum w formie elektronicznej. Był to rezultat pracy części zadania IIIc - (...) Opracowanie programu badań wstępnych podwozia, o koszcie 89.000 zł oraz trzech ww. zadań. Brak kopii (oryginału) dokumentacji wyników prac budzi wątpliwości, co do tożsamości wytworzonych przez Instytut dokumentów.

W wyjaśnieniu Dyrektor WITPiS poinformował, że decyzją 43/2017 z 26.10.17 r. przypomniał pracownikom Instytutu/żołnierzom zawodowym, że oficjalną korespondencję Instytutu reguluje § 24 i § 26 Regulaminu organizacyjnego WITPiS. Poleciał stosowanie postanowień Regulaminu również do korespondencji dotyczącej ustaleń, zobowiązań i rozliczeń prowadzonych w ramach projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

(dowód: akta kontroli str. 161,332, 340, 346-349)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Wykonanie dokumentacji konstrukcyjnej modelu podwozia (DKM) w ramach projektu NPBWP w etapie III Instytut rozpoczął, pomimo braku takiego obowiązku w umowie z NCBR i bez zachowania postanowienia § 18 pkt 10 umowy. Przepis ten stanowi, że wszelkie zmiany umowy dokonywane będą w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Rozpoczęcie tego zadania Instytutowi polecił Lider Konsorcjum na spotkaniu Zespołu Technicznego 29.10.2014 r., a NCBR wydał 28.01.2016 r. zgodę na udział Instytutu w tym zadaniu i sfinansowania jego środkami własnymi. Ponadto realizacja ww. zadania nastąpiła przed upływem terminu wskazanego w ww. piśmie Lidera Konsorcjum, tj. o 8 miesięcy wcześniej (24.05.2015 r.). Dopiero podczas realizacji zadania została określona podstawa do jego wykonania w załączniku nr 2B do Aneksu Nr 3 z 22.03.2017 r. do Umowy z NCBR nr DOB-Bi05/001/05/2014. Zadanie to wykonywało 10 pracowników, a wydatki Instytutu wyniosły 172.841 zł. Dyrektor WITPiS wyjaśnił, że w wyniku pisma Lidera Konsorcjum (DW-RK/881/2015) rozpoczęto prace ww. zadania w związku z określeniem wymagań ochrony przeciwminowej dla potrzeb projektu NPBWP; przeprowadził badania odporności modeli na wybuchy, co udokumentował w 4 protokołach.

(dowód: akta kontroli str. 250-258, 262-265, 328-333)

2. W sporządzonych przez komórki merytoryczne miesięcznych kartach pracy (dla 26 pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych) wykazane zostały godziny pracy, które stanowiły podstawę opracowania raportu z rozliczenia etapów realizacji projektu NPBWP. Liczba tych godzin została zaewidencjonowana w koszty projektu bez dokonania podziału na poszczególne zadania oraz etapy (2). Czas pracy zadania 1 wykazano łącznie z 2 w etapie I, a zadania 3 z 4 w etapie II. W celu zapewnienia zgodności realizowanych zadań z kosztorysem projektu NPBWP i opracowaniem ww. raportu, Główna Księgowa WITPiS dokonała merytorycznego i finansowego rozdzielenia przedstawionych danych przed przekazaniem raportu do rozliczenia.

NIK zwraca uwagę, że wiarygodne rozliczanie środków publicznych otrzymanych na realizację projektów rozwojowych wymaga zachowania transparentności przy kwalifikowaniu kosztów, co uzależnione jest od rzetelnego prezentowania czasu pracy pracowników Instytutu/żołnierzy zawodowych.

(dowód: akta kontroli str. 342-344)

Ocena cząstkowa

W ocenie NIK terminowo i zgodnie z warunkami umów z NCBR zostały sfinansowane i wykonane zadania określone w badanych projektach, a z ich realizacji sporządzano raporty i rozliczenia wydatkowanych środków publicznych, do których to dokumentów odbiorcy (liderzy konsorcjów) nie wnosili uwag. Niemniej jednak, jako niegospodarne i nierzetelne NIK oceniła wydatkowanie środków

finansowych w kwocie 141.563 zł na 2 zadania, których wyniki pracy zostały przedstawione jednocześnie, jako wyniki pracy dwóch innych zadań. Ponadto wypłacenie Zastępcy Dyrektora Instytutu dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 38.400 zł za realizację zadań zleconych umową cywilnoprawną, które wynikały z jego obowiązków służbowych, było również działaniem niegospodarnym.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁷, wnosi o podjęcie działań zapewniających:

1. Zwiększenie nadzoru nad realizacją projektów wynikających z umów zawartych z NCBR.
2. Zaniechanie dwukrotnego wydatkowania środków finansowych na opłacanie tych samych treści zawartych w opracowanych dokumentach o innej nazwie.
3. Niezawieranie umów cywilnoprawnych z pracownikami Instytutu/żołnierzami zawodowymi na wykonywanie zadań należących do ich obowiązków służbowych.
4. Przestrzeganie obowiązku ujmowania we wniosku o finansowanie wykonania projektu wszystkich wymaganych Instrukcją wypełniania wniosku informacji formalnych i merytorycznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Pana Dyrektora Wojskowego Instytutu Techniki Pancernej i Samochodowej w Sulejówku, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Obrony Narodowej Najwyższej Izby Kontroli.

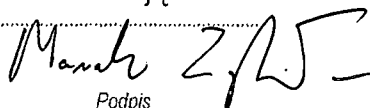
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 19 stycznia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Obrony Narodowej
Dyrektor
Marek Zająkała

Podpis

²⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

Na podstawie art. 35c ustawy o NIK kontrolerzy NIK dokonali sprostowania następujących omyłek, błędnie podano numer 07/2014 zamiast 07/z/2014 oraz datę 17.01.2014 r. zamiast 02.01.2014 r.

Warszawa, dnia 6 kwietnia 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Obrony Narodowej
Dyrektor
Marek Zająkała

Marek Zająkała
Podpis

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Obrony Narodowej

Warszawa, 6 kwietnia 2018 r.

KON.410.003.05.2017

P/17/035

Pan
dr inż. Marek Szudrowicz
Dyrektor
Wojskowego Instytutu Techniki Pancernej
i Samochodowej

Szanowny Panie Dyrektore,

Zgodnie z 61b ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524) przesyłam ujednoczony tekst wystąpienia pokontrolnego z dnia 19 stycznia 2018 r. zgodnie z uchwałą Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli. Do ww. wystąpienia nie przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń (art. 61b ust. 2 ustawy o NIK).

Z pozdrowieniem

DYREKTOR
Departament Obrony Narodowej
Marek Zajakafa
Marek Zajakafa

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 57 18, F +48 22 444 54 78

kon@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1